

education
design
management

28. januar 2008

Kommentarer til notat af 26. november 2007 om TEKO og erhvervsakademidannelsen

Institutionsstyrelsen har med notatet TEKO og erhvervsakademidannelsen af 26. november 2007 knyttet en række kommentarer til vores ønske om at bevare TEKO Center Danmark som en selvstændig uddannelsesinstitution i forbindelse med den kommende lovgivning om erhvervsakademierne og erhvervsakademiuddannelserne. Vi vil i den forbindelse gerne knytte en kommentar til notatet.

Indledende bemærkninger

Vores indvendinger mod den kommende lovgivning skyldes dybest set spørgsmålet om, hvad der skal være grundlaget for den fremtidige struktur for de videregående tekniske og merkantile uddannelser.

Forslagene til lov for erhvervsakademier og erhvervsakademiuddannelser lægger meget vægt på de formelle institutionelle rammer. De bygger på, at den ny, ukendte og uprøvede institutionsform professionshøjskolen er det rigtige grundlag for den fremtidige udvikling af såvel de offentlige rettede professionsbacheloruddannelser som de privatrettede tekniske og merkantile videregående uddannelser.

Det er en opfattelse, der generelt ikke deles af erhvervsakademisektoren og erhvervslivets organisationer. Ikke mindst mode- og livsstilsbranchen og TEKO Center Danmark har en anden opfattelse. En opfattelse, der bygger på erfaringerne gennem de mange år, hvor denne branche har arbejdet tæt sammen med TEKO Center Danmark om uddannelser til branchens stadig mere globalt arbejdende virksomheder.

Den lovgivning, der forsøges gennemført nu, afspejler ikke de realiteter og de udfordringer, denne branche, som er et af Danmarks største eksporterhverv, er oppe imod.

Birk Centerpark 5
DK-7400 Herning
Tel. +45 97 12 70 22
Fax +45 97 12 32 56

teko@teko.dk
www.teko.dk

Giro 529-3812
CVR No 6728 2868

Vi vil derfor advare mod den udvikling, lovforslagene lægger op til. At udvikle nye formelle, og ikke mindst ukendte institutionsstrukturer, der bryder med hidtidige erfaringer og resultater på et så spinkelt grundlag virker hverken gennemtænkt eller hensigtsmæssigt.

I forhold til TEKO Center Danmark er der, udover et ministerielt ønske om en anden struktur for centrets uddannelsesområde, intet, der taler for, at TEKO ikke skal kunne bestå fortsat. Centret er velfungerende og har en stor betydning for branchen. De færdiguddannede er efterspurgt, og Danmarks Evalueringsinstitut har netop afsluttet sin evaluering af professionsbacheloruddannelsen industriel designer, som TEKO udbyder på forsøgsbasis. Evalueringen er yderst positiv og understreger blot kvaliteten i den undervisning, TEKO udbyder.

Notatet af 26. november 2007 prøver gentagne gange at påvise, at ønsket om en fortsat selvstændighed for TEKO strider mod lovgivningens tekst og intentioner og kan skabe problemer i det videre lovgivningsarbejde.

Dermed understreges det blot, at udgangspunktet for lovgivningsarbejdet burde have ligget hos aftagerne af de færdiguddannede, så den endelige lovgivning havde været i overensstemmelse med aftagernes krav, ønsker og behov.

Hvad er det, vi ønsker?

I notatet af 26. november 2007 fremgår det, at Dansk Textil og Beklædning, DTB, i sit høringssvar har plæderet for, at TEKO Center Danmark skulle gøres til et landsdækkende brancheerhvervsakademi. Vi vil gerne præcisere dette ønske nærmere:

- Hele mode- og livsstilsbranchen er stærk på landsplan, men ikke på det regionale plan. Ser man på virksomhederne inden for tekstil- og beklædningsområdet, er de i vid udstrækning koncentreret i det midtjyske område og omkring København med en vis spredning over dele af det øvrige land.
- Branchen har ikke den nødvendige volumen til, at der oprettes et antal erhvervsakademier, som alle udvikler branchesamarbejde, videntcenterfunktioner, påtager sig konsulent- og rådgivningsopgaver og de øvrige opgaver, som det fremgår af lovforslaget, at erhvervsakademierne får til opgave.
- Der er brug for, at kræfterne koncentrerer, og der i stedet opbygges et tæt samarbejde mellem de forskellige udbydere af uddannelser inden for dette område. Der skal skabes et grundlag for en ensartet, landsdækkende udvikling, i overensstemmelse med branchens struktur og omfang.

Undervisningsministeriet understøtter denne udvikling: Ved godkendelsen af det kommende Videntcenter for design og business for mode- og livsstilsbranchen, var det en betingelse for godkendelsen, at der blev etableret

education
design
management

et samarbejde mellem BEC Design i København, der, ligesom TEKO, udbyder uddannelsen til designteknolog, og TEKO.

Frem for store institutioner er der brug for et uddannelsessystem, der sikrer fleksibilitet, hurtig omstilling, dialog og ikke mindst indflydelse til erhvervslivet. Ikke på et rådgivende plan gennem uddannelsesudvalg eller tilsvarende, men i direkte dialog mellem den enkelte institution og de virksomheder, der skal aftage de færdiguddannede.

Når det gælder uddannelser rettet mod det private erhvervsliv er direkte indflydelse og dialog altafgørende. Ikke fordi branchen skal have hals- og håndsret over uddannelserne, men erhvervslivet må sikres imod, at krav og ønsker ikke først skal gennemgå en større institutionsmæssig vurdering og prioritering. Noget, som hurtigt kan blive resultatet af en samling af uddannelserne i store, bredt dækkende institutioner.

Vi skal derfor appellere til partiernes uddannelsespolitiske ordførere og Uddannelsesudvalgets medlemmer om at sikre TEKOs fortsatte eksistens som selvstændig uddannelsesinstitution. I det mindste frem til 2015 under en tilsvarende ordning som den, der er blevet skabt for Ingeniørhøjskolerne, men hvor branchen sikres den samme tætte dialog og indflydelse, som den har i dag.

Flerfaglighed i mode- og livsstilsbranchens uddannelser

Notatet fra 26. november 2007 henviser flere gange til begrebet flerfaglighed. Et begreb, der betyder, at en samling af forskellige uddannelser, herunder også gerne offentlige og private, i det samme institutionsmiljø, skulle give en særlig frugtbar baggrund for udvikling af nye uddannelser. Institutionsstyrelsen skriver direkte, at udviklingspotentialet i et erhvervsakademi ikke ville kunne udnyttes i et monofagligt erhvervsakademi.

Det er forfejlet at opfatte TEKO som en monofaglig institution på linie med de offentligt rettede institutioner. Uddannelserne på TEKO kvalificerer ikke, i modsætning til de offentligt rettede, udelukkende til en bestemt funktion.

De tre uddannelser TEKO udbyder, en erhvervsuddannelse, en akademiuddannelse og en professionsbachelor, rummer alle en række faglige specialer og giver kompetencer inden for det tekniske, det merkantile og det designmæssige. Uddannelserne kvalificerer til at arbejde med en lang række funktioner inden for de forskellige brancher, og de færdiguddannede bliver ansat i meget forskellige funktioner i virksomhederne.

Uanset uddannelsesniveau er alle både specialister og generalister, fordi det er, hvad virksomhederne har brug for. En designer skal for eksempel i sit arbejde kunne tage hensyn til produktionsvilkår og salg og på den måde være med til at sikre, at det færdige produkt kan produceres og sælges.

Uddannelsesstruktur

TEKOs uddannelser er branchespecifikke, hvad der netop er deres styrke. De er udviklet, tilpasset og løbende justeret til en designbranche, der arbejder globalt.

education
design
management

Uddannelserne på TEKO er under løbende ændring og justering, i takt med ændringer i branchernes ønsker og behov. Uddannelserne havde et andet indhold for fem år siden, fordi branchens behov på det tidspunkt var et andet. Og de vil tilsvarende sikkert have et andet indhold om fem år, fordi behovet på det tidspunkt igen har ændret sig.

Denne løbende udvikling og tilpasning er årsagen til, at vi gennem de senere år har set uddannelserne brede sig til møbel- og interiørbranchen, selvom uddannelserne har deres udgangspunkt i tekstil og beklædning. Møbel- og interiørbranchen står over for en udvikling tilsvarende den, den danske tekstil- og beklædningsbranche indledte i begyndelsen af 90'erne og efterspørger de samme kompetencer, som har været afgørende for tekstil- og beklædningsrådets succes.

Videncenter, business- og kompetencecentre og et iværksætterhus

Det er netop de stærke relationer til branchen, der har gjort, at TEKO i dag fungerer som meget mere end en uddannelsesinstitution. TEKO har et videncenter, oprettet under Undervisningsministeriets videncenterpulje, og to business- og kompetencecentre, oprettet i eget regi. Det ene center, der har intelligente tekstiler som sit kerneområde, står bl.a. sammen med Innovation Lab bag en vidensbank om emnet og er støttet af Dansk Textil og Beklædning, Herning og Ikast-Brande kommuner samt Tage Vanggaard Fonden.

Endelig har TEKO et iværksætterhus, TEKO Seeds, der har plads til 12 iværksættere inden for branchen. Iværksætterhuset er ligeledes støttet af en række virksomheder og fonde inden for tekstil- og designområdet.

Udtalelser fra virksomheder og brancheforeninger inden for mode- og livsstilsområdet

Foreningen Dansk Møbelindustri

Den danske møbelbranche er på vej ind i lignende udvikling som tekstil- og beklædningsbranchen. Møbelbranchen omsatte i 2006 for knapt 20 milliarder kr. Heraf var 80 procent, 16 milliarder kr., eksport. Branchen har fået øje på de uddannelser og den kompetence, TEKO Center Danmark besidder.

-Den danske møbelbranche er mode- og tekstilbranchen med 15 års forsinkelse. Vi er ved at tage hul på den udvikling, mode- og tekstilområdet indledte i begyndelsen af 90'erne. Vores fremtid ligger ikke i dansk produktion, men i design, konceptudvikling og forretningsforståelse. Det er inden for disse områder, vi kan se væksten i branchen, og det er de områder, der skal satses på i de kommende år, siger Keld Korsager, direktør for Foreningen Dansk Møbelindustri, der som branchens talerør repræsenterer 346 virksomheder. Disse tegner sig sammenlagt for 85% af branchens omsætning.

-Derfor er der brug for medarbejdere, der kan arbejde internationalt og har den brede forståelse for helheden i at drive virksomheder, der måske nok bygger på design, men hvor områder som produktion, salg og markedsføring også har en afgørende betydning.

education
design
management

-Det er en viden og indsigt, vi finder hos de færdiguddannede fra TEKO, og der skal fra vores side lyde en klar opfordring til, at man ikke på nogen måde svækker TEKOs nuværende position som uddannelses- og videninstitution, understreger Keld Korsager.

Viggo Mølholm, adm. koncerndirektør, BoConcept

Indehaveren af BoConcept, en af de største succeser inden for den danske møbelbranche, adm. koncerndirektør Viggo Mølholm, er meget glad for den kompetence, TEKO Center Danmark repræsenterer:

-De medarbejdere, vi får derfra, har de helt rigtige kvalifikationer. De har den nødvendige viden og faglige ballast, og, hvad der er mindst lige så vigtigt: De har den rigtige indstilling, og de kan anvende deres viden i mange forskellige sammenhænge.

-Møbelbranchen er i fuld gang med en omstilling, hvor selve produktionen flyttes ud, men de øvrige funktioner fastholdes i Danmark. Netop den omstilling globaliseringen lægger op til. Det er min vurdering, at TEKO i sin nuværende form har en stor værdi for møbelbranchen. Ikke kun som uddannelsescenter, men i høj grad også som sparringspartner i dette afgørende skifte for branchen.

Virksomheden BoConcept var oprindeligt udelukkende en møbelproducerende virksomhed. I dag er virksomhedens fokus udvikling og salg af egne produkter gennem egne butikker over en stor del af verden. 30 procent af produktionen var egenproduktion i 2006, mens 70 procent lå hos udenlandske underleverandører. To år tidligere var 70 procent egenproduktion, mens 30 procent lå i udlandet. Omsætningen var i 2006 for første gang over en én milliard kr., og over 90 procent stammede fra salg i udlandet.

Direktør Peter Lassen, Møbelvirksomheden Montana

-Jeg lærte TEKO at kende som censor for studerende, der skulle arbejde med design, produktion og markedsføring. Jeg mødte en gruppe, der var dybt engagerede i deres uddannelse, havde en stor viden om design, produktion og markedsføring og indsigt i det praktiske og håndværksmæssige. De arbejdede sig igennem deres uddannelse. En nærmest genial måde at overføre viden på til de studerende, efter min mening.

-Det er mit klare indtryk, at TEKO er i stand til at udfordre sine studerende, og gøre dem til meget kvalificerede medarbejdere for hele mode- og livsstilsbranchen. Det er en uddannelsesinstitution, der består af ildsjæle. Folk, der brænder for det, de gør og det præger både institutionen, medarbejderne, de studerende og de færdiguddannede.

Brancheorganisationen Dansk Tekstil og Beklædning

Den danske tekstilbranche investerer i disse år i næste fase af sin udvikling. De mange år med vækst og den meget store eksportandel, som branchen har i dag, gør, at virksomhederne tjener penge. Penge, som bliver geninvesteret i virksomhederne. Målet er yderligere vækst og konsolidering på de internationale markeder

education
design
management

-Det betyder også, at virksomhederne behov for nye medarbejdere med de nødvendige kvalifikationer er voksende. Medarbejdere og medarbejderkompetencer er parametre, som får mere og mere betydning i takt med at viden og indsigt kommer til at spille en større og større rolle i forhold til produkterne.

-Derfor er det så afgørende, at viden og kompetencer er koncentreret ét sted, og der er et fælles grundlag for de institutioner, der uddanner medarbejdere til branchen. Branchen bliver svækket, hvis flere uddannelsessteder sideløbende forsøger at opbygge uddannelser og videnfunktioner og forsøger at opnå en tilsvarende position som den, TEKO Center Danmark har i dag. Skal der ske en yderligere spredning af uddannelserne, skal det ske på en sådan måde, at det er til gavn for virksomhederne og branchen og ikke det modsatte, understreger formanden for DTB, Dansk Textil og Beklædning, brancheorganisationen for de danske tekstilvirksomheder, administrerende direktør i virksomheden Gabriel, Jørgen K. Jacobsen.

-Samspillet mellem uddannelsessektor og branche er helt unikt på vores område. De tætte relationer har altid været der, og de må ikke blive ødelagt. Vi har et mål om, at vi som branche skal fastholde og udvikle en viden om tekstiler i Danmark, og den målsætning kan vi ikke føre ud i livet uden et tæt samspil med uddannelsessektoren. Hovedparten af branchens virksomheder tilhører de små og mellemstore, som er helt afhængige af, at der er en institution, der både leverer kvalificerede medarbejdere og viden.

-Svækker regeringen TEKO, mister virksomhederne det tætte samspil med uddannelsessektoren. Så har regeringen handlet stik mod sin egen målsætning om at fremme innovationen i dansk erhvervsliv, siger formanden for Dansk Textil og Beklædning.

Direktør Jørgen K. Jacobsen, Gabriel

Formanden for Dansk Textil og Beklædning, Jørgen K. Jacobsen, kender også til at samarbejde med TEKO i sin egenskab som direktør for Gabriel. Virksomheden, som ligger i Aalborg, er blandt de førende inden for produktion af møbelstoffer.

-Vi er i høj grad en innovationsvirksomhed, og vi har kun gode erfaringer med de nyuddannede fra TEKO. Det er medarbejdere med stor viden og indsigt, og det er fra dem mange af de nye og banebrydende ideer kommer fra, i såvel produktion som design.

Anders Holch Povlsen, adm. direktør for Bestseller

-Det, vi, som en af de store danske tekstilvirksomheder, værdsætter ved TEKO er nærheden og den korte vej fra idé til handling. Vi har altid mødt en interesse for, og lyst til, at involvere os i TEKOs arbejde, og vi kan se, hvordan ideer og projekter bliver ført ud i livet og omsat til brugbar og tilgængelig viden for branchens virksomheder. Der er fokus på resultatet, og det er vigtigt, hvis man vil arbejde så tæt sammen med erhvervslivet, som TEKO gør.

education
design
management

-TEKO har en størrelse og en branchetilknytning, der er unik og meget vigtig at bevare af hensyn til den danske tekstilbranche. Samarbejdet mellem branchen og TEKO tror jeg ikke kan bevares, hvis TEKO lægges ind under en større enhed, som skal varetage forskellige uddannelser og interesser.

-Sker det, vil branchen uvægerligt miste noget af det, relationerne mellem virksomhederne og TEKO netop bygger på: Den tætte kontakt, indflydelsen og dialogen, og så er jeg overbevist om, vi vil se de store virksomheder gå andre og mere private veje, når det gælder uddannelse og udvikling. En sådan udvikling vil være til stor skade for hele mode- og livsstilsbranchen, især for de mindre virksomheder.

education
design
management